

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola J. B. Foerster a Jičín

Adresa: Valdštejnovo náměstí 1, 506 01 Jičín

Identifikátor školy:600 092 518

Termín konání inspekce: 2. až 10. prosinec 2003

Čj.:	09-1258/03-4021
Signatura:	ki2kx101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním, výtvarném a tanečním oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ Materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním, výtvarném a tanečním oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v hudebně-teoretických předmětech (přípravná hudební výchova, hudební nauka), v předmětech instrumentální výuky hry na nástroj (hra na klavír, hra na zobcovou flétnu, hra na dřevěné dechové nástroje, pěvecká hlasová výchova) a ve vybraných předmětech výtvarného a tanečního oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola J. B. Foerster, Jičín byla založena 1. ledna 1939 jako městská hudební škola. Od 1. ledna 1998 je příspěvkovou organizací, kterou zřizuje město Jičín, Žižkovo náměstí 18, 526 01 Jičín. V souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, které vydal Školský úřad Jičín, Havlíčkova 56, Jičín pod čj. 48/98 dne 15. 5. 1998, s účinností od 1. 1. 1998 zabezpečuje výuku ve čtyřech uměleckých oborech – hudebním (HO), výtvarném (VO), tanečním (TO) a literárně-dramatickém (LDO). Členění jednotlivých stupňů studia odpovídá vyhlášce o ZUŠ. Škola organizuje vzdělávání v přípravném studiu, základní i rozšířeném studiu I. a II. stupně. Studium pro dospělé navštěvuje pouze sedm nevýdělečně činných žáků (3 žáci TO, 1 žák VO a 3 žáci HO).

V souladu s Rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení ZUŠ zřizuje dvě odloučená pracoviště – 507 43 Sobotka, Za školou 25, 507 23 Libáň, Školní 11. Ve školním roce 2003/2004 je pro taneční obor využívána jedna, účelově upravená učebna základní školy.

V době konání inspekce navštěvovalo školu celkem 637 žáků (HO – 431, VO – 134, TO – 66, LDO-6).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku všech specializovaných předmětů v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatické oboru zabezpečuje spolu s ředitelkou školy a jejím zástupcem třiatřicet pedagogických pracovníků. Vzdělávání žáků hudebního oboru probíhá v rozsahu 536,5 vyučovacích hodin týdně. Z uvedeného počtu je 24,3% hodin (tj. 105) odučeno pedagogy, kteří nemají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Vzdělávání ve výtvarném oboru (42 vyučovaných hodin týdně) zabezpečují dvě vyučující, z nich jedna má středoškolské umělecko-odborné vzdělání bez pedagogické způsobilosti (tu v současné době získává vysokoškolským dálkovým studiem) a druhá je absolventkou střední pedagogické školy. Výuku 21 hodin tanečního oboru zabezpečuje jedna učitelka s odborným vzděláním, které

nahrazuje absolutorium taneční konzervatoře. Šest žáků literárně-dramatického oboru tvoří pouze jedno ročníkově kumulované oddělení. Jeho výuka je zabezpečena vyučující bez požadované odborné způsobilosti.

Organizační struktura školy odpovídá ustanovením vyhlášky o základních uměleckých školách a je přehledně popsána v organizačním řádu ZUŠ. Jeho součástí je graficky zpracované organizační schéma, které znázorňuje vztahy nadřízenosti a podřízenosti mezi jednotlivými pracovníky i úseky školy.

Ředitelka stanovila pevná organizační pravidla, která jsou specifikována v několika vnitřních směrnících. Ty jsou na konci každého školního roku podrobeny analýze, je vyhodnocena jejich funkčnost a dle potřeby jsou pro následný školní rok aktualizovány nebo zrušeny. Se všemi vydanými dokumenty jsou zaměstnanci průkazně seznámeni. Za kvalitu práce jednotlivých úseků odpovídají pověřeni pracovníci, na něž ředitelka delegovala odpovídající odpovědnost i pravomoc. Rozsah písemně stanovených povinností je součástí pracovní náplně každého zaměstnance. Vedle řídicích kompetencí, které jsou delegovány především na zástupce ředitele a ekonomku školy, jsou všichni zaměstnanci hmotně zainteresováni na dílčích činnostech. Specifikace jednotlivých odpovědností je písemně uvedena v dokumentu Rozdělení úkolů na škole ve šk. r. 2003 – 2004.

Statutárním zástupcem organizace je ředitelka školy, která odpovídá v plném rozsahu za celkovou kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu, za dodržování rozpočtové kázně, organizaci školního roku, BOZP apod. Zastupuje školu při všech jednáních a právních úkonech. Zástupce ředitele odpovídá za kvalitu vedené administrativní agendy vzdělávacího procesu, vykonává pravidelnou kontrolní a hospitační činnost a v případě nepřítomnosti ředitelky přebírá její povinnosti v plném rozsahu. Částečná odpovědnost za kvalitu vzdělávací a výchovné práce je přenesena i na odloučená pracoviště, předsedu umělecké rady i vedoucí jednotlivých předmětových komisí. Tito se podílejí na kvalitě vzdělávání prostřednictvím metodických aktivit jak ve škole, tak i v různých vnějších orgánech (umělecké rady s regionální a celostátní působností, Pedagogická centra apod.).

Poradními orgány ředitelky školy jsou jmenovány v souladu s vyhláškou o základních uměleckých školách a tvoří je pedagogická rada a rada umělecká. Oba poradní orgány jsou funkční a jejich podíl na celkové úrovni práce školy je velmi významný. Přesně vymezené kompetence specifikují rozsah jejich činností ve všech pracovních oblastech. Dle potřeby se scházejí na společných jednáních, při kterých je prováděna vzájemná konfrontace zájmů a zjištění. Společná jednání ovlivňují především organizaci soutěží a komisionálních zkoušek, spolupráci začínajících a uvádějících pedagogů apod. Umělecká rada koordinuje činnost předmětových komisí.

Termíny jednání pedagogické rady kopírují klasifikační období a odpovídají vyhlášce o organizaci školního roku v základních školách, středních školách a speciálních školách.

Součástí každého zápisu z jednání poradních orgánů je analýza plnění dříve zadaných úkolů a stanovení konkrétních závěrů s přesným určením osobní zodpovědnosti za jejich plnění. Prostřednictvím hlavních i podpůrných poradních orgánů se mohou všichni pedagogičtí pracovníci podílet na plánování výchovně-vzdělávacích činností, na organizaci veřejných aktivit školy i analýze vlastní práce. Společně s nepedagogickými pracovníky ekonomického úseku zaujímají stanoviska k výsledkům vnitřních i vnějších kontrol ZUŠ.

Vedení školy věnuje náležitou pozornost začínajícím i nově přijatým pedagogům. Každý nový pedagogický pracovník úzce spolupracuje s uvádějícím učitelem, který sleduje jeho začlenění do pedagogického sboru, vytváří podmínky pro bezproblémové zvládnutí základní metodicko-organizační problematiky vyučovacího procesu apod. Vedení školy poskytuje těmto

pracovníkům servis v oblasti metodiky výuky. Při kontrolní činnosti sleduje věrohodnost vedené povinné dokumentace, kvalitu příprav do vyučování, pracovní výsledky apod.

Frekvence kontrolní a hospitační činnosti vedení školy je srovnatelná s počtem kontrol, vykonávaných v jiných ZUŠ. Od začátku školního roku do termínu inspekce byly ředitelkou školy průkazně vykonány tři a zástupcem ředitele školy jedna hospitace. Ze zápisů z pedagogických rad vyplývá, že poznatky z hospitací i kontrol jsou průběžně analyzovány, zobecňovány a zpětně aplikovány do práce pedagogů.

Veškeré poznatky z vnitřních i vnějších hodnocení práce pedagogů využívá vedení školy jako podkladový materiál k přiznávání nenárokových složek platu. U hodnocení začínajících pedagogů zohledňují i informace od uvádějících učitelů. Ředitelka školy začíná postupně využívat i různých forem sebehodnocení pedagogů a vytváří si vlastní evaluační nástroje. Používané hodnotící nástroje jsou pedagogy akceptovány a i z jejich pohledu jsou dostatečně funkční a ovlivňují jejich zájem o profesionální růst. Soustavné zvýšení kvalifikovanosti pedagogů zlepšuje úroveň vzdělávacích činností v celé základní umělecké škole.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní umělecká škola je umístěna v areálu zámku. Architektura a interiér budovy jsou pro uživatele i návštěvníky základní umělecké školy účelné a pro práci silně motivující. Prostorové zázemí pro individuální i skupinovou výuku hudebního oboru však umožňuje naplňovat deklarovaný vzdělávací program s určitými obtížemi. Počet učeben je vzhledem k množství pedagogů nedostačující. Prostorové podmínky pro výuku nehudebních předmětů jsou odpovídající.

Odborné učebny hudebního oboru jsou vybaveny potřebnými učebními pomůckami pro individuální i skupinovou výuku. Ve všech třídách jsou nástroje s konstantním laděním. Klavíry jsou většinou starší, ale pro potřeby výuky postačují. V loňském školním roce bylo zakoupeno kvalitní křídlo Petrof. Na odpovídající úrovni je i archiv notového materiálu, knihovna i sklad hudebních nástrojů. V posledním období věnuje vedení školy velkou péči nákupu potřebné audiovizuální techniky a zvukových nosičů.

Materiálně-technické zázemí výtvarného oboru je celkově velmi dobré. Dvě odborné učebny jsou pro stávající počet žáků prostorově vyhovující a jejich technické vybavení umožňuje realizovat výuku základních výtvarných technik v plném rozsahu. Estetická podnětnost pracovního prostředí je pro výtvarné činnosti inspirující a motivující. Dlouhodobý zájem pedagogů a vedení umožnily vybudovat odpovídající podmínky i v oblasti materiálního zabezpečení výuky. Žáci mají k dispozici potřebné množství funkčních pomůcek, výtvarného materiálu i odborné literatury.

Celkové zázemí tanečního oboru je ovlivněno prostorovou dispozicí místností. Učebna je vybudována z klasické kmenové třídy základní školy. Rozměry tanečního sálu značně omezují možnosti výuky základů klasického tance. Větší, choreograficky pojatých celků lze v tomto prostoru realizovat v minimální míře. Ostatní potřebné vybavení tanečního oboru je odpovídající. V učebně je kvalitní nástroj pro korepetici, audiovizuální technika, potřebné náčiní, cvičební pomůcky apod. Hygienické zázemí je dostačující.

Vedení školy velmi pečlivě sleduje využívání všech učebních pomůcek jak při výuce, tak i při akcích, které slouží k veřejné prezentaci školy. Obměna a opravy pomůcek jsou prováděny

systematicky a se záměrem maximálně využít současný materiální potenciál i finanční prostředky školy.

Materiálně-technické a zejména prostorové podmínky školy jsou pro realizaci vzdělávací a výchovné činnosti deklarovaných uměleckých oborů rozdílné, ale vzhledem k počtu žáků umožňují realizovat vzdělávací program základních uměleckých škol v plném rozsahu.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace vyučovaných oborů

V hudebním, tanečním a výtvarném oboru je výuka uskutečňována podle platných učebních dokumentů a v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol.

Výuka je realizována v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 48/98 ze dne 12 5. 1998 s účinností od 1. 1. 1998.

Dodržování závazných učebních dokumentů bylo kontrolováno porovnáním platných učebních plánů s reálnou výukou. Skladba a hodinové dotace jednotlivých předmětů jsou evidovány ve výkazech žáků a vyučovaných hodin. Průběh vzdělávání je zaznamenán v třídních knihách. Kontrolou uvedených dokumentů bylo zjištěno, že předmětové spektrum i předepsané hodinové dotace jsou dodržovány ve všech oborech.

V hudebním oboru je v některých specializacích (např. v oddělení klávesových nástrojů) k zabezpečení výuky využito horní hranice časové dotace. Hlavní předmět (hra na nástroj) je tak vyučován v délce 1,5 výukové lekce. Vzdělávací cíl ročníku i obsah učiva povinných předmětů hudebního oboru korespondují s platnými učebními osnovami. Vyučující každoročně zapracovávají vzdělávací cíle do ročních studijních plánů všech individuálně i skupinově vyučovaných žáků. Studijní plány jsou v průběhu školního roku upravovány s ohledem na současný stav dosahovaných výsledků, vyspělost a průběžný vývoj žáka. Ve třídních knihách pro individuální výuku nástrojové hry všichni učitelé uvádějí číslo učebního plánu, podle kterého je žák vyučován. Vzdělávání ve všech sledovaných hodinách probíhalo v souladu s učebními osnovami i učebními plány.

Kontrolované záznamy v třídních knihách pro individuální výuku nástrojové hry, v třídních knihách pro skupinovou výuku, katalogích o průběhu studia i v protokolech o komisionálních zkouškách na sebe kompaktně navazují a u převážné většiny pedagogů věrohodně dokumentují obsah i dosahované výsledky vzdělávání. Pouze u jedné vyučující bylo zjištěno, že záznamy o skupinové výuce komorního zpěvu jsou fiktivní a neodpovídají reálné skutečnosti. Výuka není zabezpečena v rozsahu časové dotace, která je zaznamenána v rozvrhu hodin (záznam je proveden i v žákovském sešitu), ale je realizována v hodině hlavního předmětu. Výuka, která byla od začátku školního roku u dvou žáků pravidelně vykazována, vyučující neprováděla.

Upravené učební plány výtvarného oboru základních uměleckých škol jsou ve školním roce 2003/2004 realizovány v plném rozsahu. Dobré personální podmínky oboru, odborná profilace i zkušenosti pedagogů umožňují naplňovat předmětovou skladbu výtvarných disciplín v odpovídajícím rozsahu. Při plánování a stanovení obsahové náplně vzdělávání v jednotlivých odděleních obě vyučující upřednostňují spektrum činností, které odpovídá, učebními osnovami stanovené, variantě A.

Výuka tanečního oboru probíhá v souladu s učebními dokumenty. Při stanovení struktury vnitřního učebního plánu vyučující zohledňuje pohybové dispozice přijatých žáků. Náročnost

vzdělávacích požadavků je do značné míry ovlivněna i celkovým materiálně-technickým zázemím ZUS. Z kontrolované dokumentace vyplývá, že výuka je směřována, v souladu s inovovanými učebními osnovami z roku 2003, k současnému tanci.

V hudebním, výtvarném a tanečním oboru je výuka zabezpečena v souladu s platnými učebními plány i učebními osnovami. Dokumentace je vedena přehledně a věrohodně zachycuje celkový průběh vzdělávání.

Plnění učebních plánů a učebních osnov je sledováno vedením školy ve shodě s plánem kontrolní činnosti. Ten je koncipován jako dvoustupňový systém, který se vzájemně prolíná. Návaznost prováděných kontrol zástupcem ředitele a ředitelkou školy je funkční a postupně začíná eliminovat možnost vzniku kolizních situací. Povinnou dokumentaci vedení kontroluje jak periodicky (cca dvakrát ročně), tak i při hospitacích. Kvalita vzdělávání je vyhodnocována na základě písemně zpracovaných kritérií hospitační činnosti. Ta jsou všem pedagogům známa. Výsledky hospitací a kontrol jsou vedením využívány pro následné zkvalitňování celkové práce školy. V průběhu prvního pololetí školního roku 2003/2004 uskutečnilo vedení průkazně celkem čtyři hospitace.

Kontrola naplňování učebních plánů je prováděna. Realizovaný kontrolní systém a zejména používané formy komunikace vedení s pracovníky školy paralyzují vznik možných negativních jevů.

Vzdělávání v jednotlivých odděleních vyučovaných oborů probíhá podle schváleného ročního plánu práce školy, ředitelkou schválených plánů oddělení a rozvrhů vyučovaných hodin jednotlivých pedagogických pracovníků. Pravidla výchovně-vzdělávací činnosti jsou stanovena školním řádem, ve kterém jsou zakomponovány jak povinnosti, tak i práva žáků a jejich zákonných zástupců. Psychohygienické zásady, jako jsou dodržování přestávek, čistota na pracovišti, větrání výukových prostor, pitný režim, zákaz používání návykových látek apod. byly v průběhu inspekce respektovány a striktně dodržovány.

Zákonní zástupci nezletilých žáků jsou školou pravidelně informováni jak o průběhu a výsledcích vzdělávání, tak i o jeho docházce do výuky, pracovních výsledcích, aktivitě při vyučování apod. Oboustranná informovanost mezi školou a rodiči je zabezpečena prostřednictvím žákovských sešitů, třídních schůzek, interních večírků apod. Souhrnná prezentace školy je zabezpečována články v místním i regionálním tisku, vydáváním bulletinů, předáváním zpráv zřizovateli a veřejnou výroční zprávou školy.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je systematická, promyšlená a v důsledku toho účelná a funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudebním oboru

Ve školním roce 2003/2004 se v hudebním oboru vzdělává celkem 434 žáků. Odbornost a umělecká profílace pedagogů umožňují vyučovat hře na klavír, cembalo, smyčcové nástroje, akordeon, kytaru, dřevěné dechové nástroje, zobcovou flétnu, žesťové dechové nástroje, bicí nástroje a pěvecké hlasové výchově.

Inspekci byla hodnocena individuální výuka instrumentální hry na klavír, zobcovou flétnu, dechové nástroje, pěvecké hlasové výchovy a kolektivně organizovaná výuka hudební nauky.

Individuálně organizované vzdělávání žáků hry na hudební nástroj vycházelo z celoročních plánů výuky. Záznamy o jeho průběhu jsou přehledně a pravidelně vedeny v třídních knihách pro individuální i skupinovou výuku a umožňují bezproblémovou kontrolu průběžného plnění učebních osnov. Evidence docházky žáků do hudební nauky, komorní a souborové hry

je přehledná a u většiny kontrolovaných pedagogů je zaznamenávána v souladu s prověřenou skutečností.

Převážná většina hospitované výuky byla zabezpečena vyučujícími s požadovaným vzděláním. Absence odborné a pedagogické způsobilosti u jednoho vyučujícího však nikterak negativně neovlivňovala celkovou kvalitu výuky. Průběh lekce naopak svědčil o maximálním zájmu pedagoga o využívání moderních metod - např. počítačové techniky. Volené formy komunikace a atmosféra v hodině svědčily o vysoké pedagogické profesionalitě tohoto vyučujícího. Kvalita výuky ostatních pedagogů byla velmi dobrá.

Pevný řád, který byl charakteristickým rysem většiny navštívených vyučovacích hodin, umožňoval pedagogům ověřit kvalitu domácí přípravy žáka, provést účinnou motivaci a vytvářel dostatečný prostor pro vysvětlení i fixaci nového učiva. Všichni vyučující dbali na soulad učiva s výchovně-vzdělávacím cílem. Nově probíraná látka obsahově navazovala na dříve probranou látku, zohledňovala technické dovednosti žáka a tematicky korespondovala s předcházející lekcí.

Sled jednotlivých činností byl ve všech hodinách obdobný. Na hru stupnic navazovala hra akordů, technických cvičení, etud, polyfonie, sonát a přednesů. Obtížnost hraných cvičení odpovídala ročníkovým požadavkům učebních osnov a vyspělosti žáka. Přednesové skladby byly zadávány tak, aby žák mohl využít nabyté technické i výrazové dovednosti. Náročnost celého hraného repertoáru byla ovlivněna vyspělostí žáka i délkou výukové lekce hlavního předmětu. U žáků, kterým byla přiznána pětáctyřicetiminutová lekce, se hraný repertoár pohyboval převážně v rovině střední obtížnosti. U žáků s horní hranicí hodinové dotace (1,5 lekce) byla náročnost hraného repertoáru podstatně vyšší.

Vyučující se snažili vytvářet příznivou pracovní atmosféru. Korigovali pracovní tempo, systematicky aktivizovali žákovu soustředěnost a podporovali jeho zájem o práci. Relaxační úseky mezi jednotlivými částmi hodiny učitelé využívali jak k oživení pozornosti, tak i k následné motivaci. Většina učitelů se snažila vést žáky k samostatné práci a podporovali osobitost jeho uměleckého projevu. Někteří z nich využili přítomnosti hospitujících k vytvoření úmyslné zátěžové situace, která může nastat při veřejných vystoupeních, a tím se snažili pozitivně posilovat psychickou stabilitu žáka. Jiní učitelé promyšleně pracovali se záměrnou technickou i intonační chybou apod. Reakce většiny žáků nasvědčovaly, že psychogenní trénink je při výuce prováděn velmi často. Ze získaných poznatků vyplývá, že se většina vyučujících snaží vytvořit souhrn podpůrných činností, které vedou k upevnování duševní stability a posilují zdravé sebevědomí žáka.

Jednotlivé části vyučovaných hodin na sebe těsně navazovaly a tvořily kompaktní celek, jehož základem byl individuální přístup pedagoga k žákovi. Velká pozornost byla věnována především motivaci, při které pedagogové upřednostňovali především vlastní umělecký příklad. Společnou hrou se žákem se snažili vytvořit atmosféru vzájemného partnerství. Užívaná odborná terminologie souvisela s probíranou problematikou a její náročnost odpovídala znalostem žáků.

Pracovní atmosféru během celého sledovaného vzdělávacího procesu velmi pozitivně ovlivňovala úroveň interakce a vzájemné komunikace pedagogů se žáky. Hodnocení jednotlivých dílčích výkonů i větších celků mělo pozitivní zabarvení. Více převažovalo slovní hodnocení pedagogem. K vlastnímu sebehodnocení měli žáci povětšinou prostor až v závěru celé lekce.

Většina učitelů věnuje mimořádnou péči talentovaným žákům, což se velmi pozitivně odráží v jejich úspěšnosti při uměleckých soutěžích či přehlídkách. Významná je i dlouhodobě přetrvávající úspěšnost žáků při talentových a přijímacích zkouškách ke studiu v konzervatoři.

Ve školním roce 2002/2003 byli přijati ke studiu konzervatoře tři, což je z celkového absolventů 9% žáků.

Vlastní průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v navštívených vzdělávacích lekcích hudebního oboru je hodnocen jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru

Vzdělávání stopětatřiceti žáků, které probíhá od přípravných ročníků až po studium pro dospělé, zabezpečují dvě vyučující. Zájem veřejnosti o výtvarné vzdělávání je dlouhodobě posilován četnými společenskými školními aktivitami pro děti, jejich rodiče a širokou veřejnost.

I když se škola nachází v okresním městě, pro zabezpečení skupinové výuky musí vedení školy i vyučující překonávat určité problémy. Ty vznikají nejen zhoršující se dopravní obslužností, ale i nárůstem nabídky městských zařízení pro volnočasové vyžití dětí a mládeže. Tato situace, spolu s celkovým poklesem populačních ročníků dětí školního věku, vedla i ke snížení počtu dětí ve výtvarném oboru. Ve srovnání se školním rokem 1998/1999 poklesl počet žáků výtvarného oboru o 26,6%.

Přímé sledování průběhu výuky potvrdilo, že obě vyučující maximálně využívají svých pedagogických zkušeností a preferují tvůrčí přístup. Plánování a návaznost vzdělávacího procesu jsou do značné míry negativně ovlivněny věkově nehomogenním složením pracovních skupin.

Vyučované výtvarné činnosti ročníkově i obsahově na sebe navazují a odpovídají požadavkům učebních osnov. Přesto, že výuka je organizována v rozsahu varianty A, obě vyučující zařazují do tematických plánů i kreativní náměty varianty B. Toto vzájemné propojování je v podmínkách školy velmi funkční a obohacuje celkové dovednosti žáků.

Výuka probíhala v odborných učebnách, které svým vybavením umožňovaly realizovat ateliérové i dílenské výtvarné činnosti. Její materiálně-technické zabezpečení bylo vzhledem k prováděným činnostem velmi dobré.

Vzdělávací celky měly stanovený výchovně-vzdělávací cíl. Jeho náročnost odpovídala věku, manuálnímu dovednostem a celkové vyspělosti žáků. Organizace výuky byla pro vyučující, vzhledem k ročníkové různorodosti žáků, poměrně náročná. Vhodně volené metody práce vedly k dosažení stanoveného cíle ve vstřícné pracovní atmosféře a účelnému využití pracovního času. V úvodní části hodin učitelky srozumitelně objasnily a přiblížily výtvarné úkoly. Záměrně využily vánoční atmosféry jak k motivaci, tak i k celkovému psychické uvolnění žáků. Přistupovaly k nim velmi citlivě a respektovaly jejich osobnost.

Po motivaci a úvodu následovaly vlastní pracovní aktivity. U mladších žáků bylo jako prostředek k osvojení potřebných výtvarných dovedností využito experimentování a objevování formou hry. Starší žáci byli vedeni od spontánního dětského projevu k promyšlené výtvarné tvorbě. Z předložených prací vyplývá, že se vyučující snaží souběžně rozvíjet technickou zručnost i výtvarné logické myšlení.

Členění výukových lekcí umožňovalo nejen nenásilný rozvoj tvůrčí představivosti, která byla záměrem vzdělávání, ale vytvářelo i dostatečný prostor pro diskusi i vzájemné hodnocení výtvarného projevu. Atmosféra uvolnění umocňovala u žáků pracovní zaujetí a pozitivní vnímání okolí. Vzájemná komunikace byla vstřícná a vedla k respektování osobnosti i dodržování pravidel ohleduplného chování.

Hodnocení práce žáků mělo povzbuzující zabarvení. Po dobu výuky probíhalo průběžně. Žáci jsou vedeni k vnímání výrazového provedení díla a na tomto podkladu dochází jak ke skupinovému hodnocení, tak i k sebehodnocení.

Žáci výtvarného oboru se podílejí na celkové výzdobě všech veřejnosti přístupných prostor školy. Spolu s archivovanými pracemi, průkazně dokumentovanou prezentací žáků ve výtvarných přehlídkách, soutěžích a výstavách, svědčí o velmi dobré úrovni i kvalitě práce. Ve srovnání s řadou ZUŠ obdobné velikosti lze konstatovat výjimečnost v úspěšnosti žáků při přijímacím řízení k dalšímu studiu v odborných školách s výtvarným zaměřením. Ve školním roce 2002/2003 bylo přijato k profesnímu studiu celkem sedm žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výtvarném oboru jsou celkově hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tanečním oboru

Výuku tanečního oboru navštěvuje v jednadvaceti hodinách celkem třiašedesát dívek a tři chlapci. Vzdělávání zabezpečuje jedna učitelka tance a jedna plně kvalifikovaná korepetitorka. Vzhledem k počtu vyučovaných hodin je četnost korepetovaných hodin dostačující. Živě prováděná korepetice je propojena s korepeticí ze zvukového záznamu tak, aby byla veškerá výuka prováděna v součinnosti s melodicko-rytmickým podkladem.

Plánování vzdělávacího procesu vychází z upraveného vzdělávacího programu tanečního oboru ZUŠ a platných učebních plánů. Jimi předepsaná stupňovitost plánování (učební osnovy, tematický plán a vnitřní učební plán) je dodržena.

Výuka všech oddělení probíhá podle přehledně vypracovaného vnitřního učebního plánu, který konkretizuje specializační zaměření vyučované skupiny. Je schválen ředitelkou školy. Dlouhodobý plán je konkretizován zejména v přípravě vyučující na jednotlivé vzdělávací lekce. Zpracované přípravy jsou využity jak učitelkou, tak i korepetitorkou, která podle nich připravuje vhodný notový materiál. Výběr hudební literatury je volen se snahou pomoci vyjádřit vnitřní pocit a kultivovat pohybové aktivity žáků.

Vzdělávání je realizováno v ročníkově blízkých skupinách. Počty žáků v ročnících jsou značně nevyrovnané. Při porovnání prvního až sedmého ročníku mají klesající tendenci.

Z poznatků inspekce jednoznačně vyplývá, že základní prvky tance a taneční gymnastiky jsou procvičovány a fixovány v průběhu výuky tak, aby je mohli žáci bezproblémově použít při realizovaných praktických skupinových činnostech. Vyučující sledovala správné držení těla a kultivovanost pohybu žáka při sólovém i skupinovém projevu. Používané hudební prvky (rytmus, melodie, dynamika) příznivě ovlivňovaly pocitové vnímání hudby. Koncepční záměry vyučující vycházejí z návaznosti a vzájemného propojování jednotlivých vyučovaných předmětů. Tato filozofie se velmi pozitivně projevuje zejména při práci ve větších skupinových projevech. Žáci se dobře orientují v prostoru a jednotlivé taneční kreace zvládají velmi dobře jak na zemi, tak i v prostoru. Nadstandardní péče učitelky o fixaci základních cvičebních návyků potřebných pro orientaci v prostoru je vzhledem k velikosti tanečního sálu nezbytná.

Kvalitu vzdělávacích výsledků tanečního oboru dokladují četná vystoupení pro veřejnost a společné kulturní akce s hudebním i výtvarným oborem.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tanečním oboru jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola nemá vytvořeny vlastní evaluační nástroje. Kvalita výsledků vzdělávání je ověřována běžně dostupnými nástroji, jako jsou, např. interní vystoupení žáků, veřejné koncerty, výstavy, soutěže, přehlídky apod. Výroční klasifikace, do které je zahrnuto hodnocení výsledků komisionálních postupových zkoušek hudebního oboru, je prováděna v souladu s vyhláškou o základních uměleckých školách. Veškeré aktivity a výsledky školy jsou zveřejňovány ve výroční zprávě, popřípadě v místním a regionálním tisku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v celé škole jsou hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Porovnáním dokumentů Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s platnou Zřizovací listinou byl shledán soulad jak v uváděných údajích, tak i ve stanoveném předmětu činnosti. Kapacita školy nebyla překročena.
2. Prostorové zázemí hlavní budovy školy, která poskytuje pro sedmadvacet pedagogických pracovníků hudebního oboru celkem dvacet místností, není příliš výhodné. Výuka je proto několika vyučujícím kumulována pouze do čtyř pracovních dnů, což je vzhledem k potřebám rovnoměrného rozložení přímé vyučovací povinnosti velmi nevhodné.
3. Škola velmi úzce spolupracuje s kulturními a společenskými organizacemi města. Spolupodílí se na organizování kulturní akce Jičín, město pohádky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ZUŠ J.B.Foerster, Jičín, Valdštejnovo náměstí 1 ze dne 11. 12. 2000 bez čj., kterou vydalo Město Jičín, Žižkovo náměstí 18, 506 01 Jičín, statutární orgán - starosta města, okres Jičín
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, které vydal Školský úřad Jičín, Havlíčkova 56, 506 01 Jičín dne 12. 05. 1998 pod čj. 48/98 s účinností od 1. 1. 1998
3. Doklady o vzdělání všech pedagogů ZUŠ Jičín pro školní rok 2003/2004
4. Přihlášky žáků do ZUŠ platné pro školní rok 2003/2004
5. Třídní knihy pro individuální a skupinové vyučování hudebního oboru za školní rok 2003/2004
6. Třídní knihy pro skupinové vyučování výtvarného a tanečního oboru za školní rok 2003/2004
7. Výkazy žáků a vyučovaných hodin pedagogů hudebního, výtvarného a tanečního oboru za školní rok 2003/2004
8. Protokoly o komisionálních zkouškách hudebního oboru za školní rok 2002/2003
9. Zápisy z jednání pedagogických rad za školní rok 2003/2004
10. Zápisy z jednání umělecké rady a předmětových komisí za školní rok 2003/2004
11. Plán práce školy pro školní rok 2003/2004
12. Záznamy z provedených hospitací a kontrol ve školním roce 2003/2004
13. Rozvrhy hodin hospitovaných pedagogů za školní rok 2003/2004
14. Výkaz o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24-01 podle stavu k 15. 10. 2003 ze dne 24. 11. 2003
15. Učební plány pro hudební obor čj. 18 418/95-25 s platností od 1. 9. 1995
16. Učební plány pro výtvarný obor čj. 18 455/2002-22 s platností od 1. 9. 2002
17. Úprava vzdělávacího programu tanečního oboru základních uměleckých škol pro přípravné studium a I. stupeň základního studia (schváleno MŠMT dne 7. května 2003 pod čj. 17 620/2003-22 s platností od 1. 9. 2003), který zahrnuje učební plány tanečního oboru pro přípravné studium a základní studium – I. stupeň
18. Vzdělávací program tanečního oboru základních uměleckých škol pro II. stupeň

základního studia, rozšířené studium a studium pro dospělé (schváleno MŠMT dne 7. května 2003 pod čj. 17 621/2003-22 s platností od 1. 9. 2003), který zahrnuje učební plány a učební osnovy tanečního oboru - základní studium II. stupeň, rozšířené studium, studium pro dospělé

19. Učební osnovy pro hospitované předměty hudebního oboru:

Přípravné studium, základní studium I. stupeň, základní studium II. stupeň, rozšířené vyučování, studium pro dospělé, schválené MŠ ČSR pod čj. 20 876/80-35 s účinností od 1. 9. 1980, a čj. 11 393/81-35 s účinností od 1. 9. 1981

20. Učební osnovy pro výtvarný obor čj. 15 865/2000-22 s platností od 1. 9. 2000

21. Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2002/2003

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací proces probíhá v souladu s vyhláškou o základních uměleckých školách.

Vzhledem k rozsahu realizovaného vzdělávání jsou personální podmínky výuky vcelku příznivé. Vedení školy věnuje maximální péči plánování v oblasti lidských zdrojů i materiálně-technického zabezpečení výuky. Rezervy v kvalifikovanosti pedagogů jsou vedením školy velmi pečlivě sledovány a náležitým způsobem ošetřovány. Učitelé jsou vedeni ke zvyšování a doplňování potřebné odborné i pedagogické způsobilosti.

Absence potřebného počtu učeben hudebního oboru nepříznivě ovlivňuje rovnoměrnost pracovního vytíženosti některých pedagogů. Ti jsou nuceni kumulovat svou přímou vyučovací povinnost pouze do čtyř pracovních dnů. Nepříznivá situace nutí některé zaměstnance vykonávat práce, spojené s nepřímou vyučovací povinností doma. Tato skutečnost eliminuje možnosti kontroly a nevhodně zasahuje do soukromí pedagogů. Současné vedení se snaží tuto situaci řešit ve spolupráci se zřizovatelem školy. Postupné zlepšování kvality personálního obsazení ZUŠ zabezpečuje vedení školy z vlastních zdrojů. Úzce spolupracuje se svým bývalými absolventy. Ředitelka se snaží vytvářet vhodné pracovní zázemí pro stabilizaci mladých pedagogů.

Současné materiálně-technické a prostorové podmínky výuky umožňují plnit deklarovaný vzdělávací program s určitými obtížemi, ale vzhledem ke kvalitě propracovaného systému řízení nikterak negativně neovlivňuje jeho průběh ani výsledky.

Záznamy v povinné dokumentaci vedené ve školním roce 2003/2004 u většiny pedagogů věrohodně dokladují velmi dobrou kvalitu, funkčnost a systematickosti plánování individuální i skupinově organizované výuky. Většina vyučujících využívá nově získaných poznatků z různých vzdělávacích akcí a samostudia k rozšiřování všeobecného kulturního rozhledu i k obohacení informací ve vzdělávacím procesu. Intenzivní působení pedagogů, které je založeno na individuální práci se žákem ve skupině, pozitivně ovlivňuje jeho psychický vývoj a vztah k materiálně-duševním hodnotám.

Kontrolní systém je realizován.

Vysoká úspěšnost žáků při soutěžích i talentových zkouškách je dlouhodobě velmi dobrá. Učitelé se snaží využívat individuálních schopností a zájmu žáků ke stabilizaci dlouhodobě pracujících souborů, které začínají tvořit osobitý image školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Richard Šafařík	PhDr. RichardvŠafařík v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Ilona Oškrobaná – kontrolní pracovnice	

V Hradci Králové dne 16. ledna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. 01. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Jaroslava Komárková – ředitelka školy	Jaroslava Komárková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Vocelova 1338, 500 02 Hradec Králové.

Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství Královéhradecký kraj odbor školství, mládeže a tělovýchovy Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové	12. 02. 2004	09-1258/03-4021
Zřizovatel: Město Jičín Žižkovo náměstí 18, 506 01 Jičín	12. 02. 2004	09-1258/03-4021

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
- - -	- - -	Připomínky nebyly podány.